

uttömmar inte i och med det allt vad Gud är i sig. Däremot blir Gud i Kristus tillgänglig på ett unikt sätt. Detta är trons mysterium: att Gud uppenbarar sig i köttet utan att upphöra vara Gud. Detta skulle kunna uttryckas med de traditionella orden "Gud är större" (*Deus semper major*), blivande ärkebiskops Jackeléns valspråk. Ett problem i debatten (och jag är osäker på om detta har med Antjes åsikter eller debattanternas) förefaller vara att dessa ord används för att ställa mystiken över analysen. Därmed blir det obalans. Teologer måste nämligen alltid balansera mellan analys och mystik, mellan motsägelsefrihet och utsäglighet, argument och tystnad.

Det jag tror vi kan lära oss av Andersson är just att se bredden i det teologiska språket och inte falla för dunbolsterteologins snaror. I själva verket är det hon efterfrågar mycket rimligt, nämligen att teologiska frågor bör äga en grad av offentlighet. Goda teologiska samtal kan inte föras om det sker genom att en förman ges till de som vill utesluta eller reducera offentligheten, förnuftigheten, koherensen och förklaringskraften i teologiska påståenden. För ofta hör man att trons (eller teologins) språk är "mystiskt" och "symboliskt" och att detta inte kan förstås av "bokstavstroende" eller "rationalistiskt" sinnade personer. Detta är en falsk dikotomi. Teologins språk är rikare för det inbegriper det som båda dessa ytterligheter försöker överbetona. Och därför bör det tilläggas att s.k. "konservativa" teologer, inte minst i en angelägen debatt som denna, alltid löper risken att oöverslagat spela motståndaren i händerna då de blir just så rationalistiska som de upplevs. Båda sidor löper alltså risken att reducera teologins rika språk till ett falskt antigen eller. Ingen vill ha dunbolsterteologi – men inte heller vad som nu kan vara mot-

satsen, "betongteologi", kanske.

Det finns således en hel del kvar att göra för teologiskt tänkande individer på olika nivåer. *Theofilos* vill bidra till offentligheten i detta samtal, om de yttersta och de mest angelägna frågor som mänskligheten ställs inför.

I detta nummer...

Innan jag presenterar detta nummer vill jag göra läsaren uppmärksam på att *Theofilos* fr.o.m. detta nummer har två nya samarbetspartners: nätverket apologia och den Credo-anslutna teologföreningen Theofil i Lund. Detta är två organisationer som tidigare stått nära *Theofilos* och det är därför naturligt att arbeta närmare dem.

Professorstämheten i detta nummer är osedvanligt hög, både i *academia* och *forum*. Först ut bland *academia*-artiklarna är Kjell O. Lejon, professor i kyrkohistoria vid Linköpings universitet. Han argumenterar för att framväxten av den svenska moderna välfärdsstaten har mer att göra med det lutherska historiska arvet än vad som ofta har antagits i den moderna historiska och sociologiska beskrivningen av Sverige.

Nästa artikel växlar inte bara ämne utan också idiom och uttryckssätt eftersom författaren är Ola Hössjer, professor i matematisk statistik vid Stockholms universitet. Han använder Blaise Pascals klassiska vadslagningsargument (*The Wager*) med hjälp av Bayes sannolikhetslära för att undersöka rimligheten i en människas beslut att bli kristen. Hössjer har därmed bidragit till en central religionsfilosofisk debatt med sin expertis. Han har dessutom haft godheten att spara de flesta formaliseringar av sitt argument till en appendix för de som önskar utbilda sig vidare.

Carsten Elmelund Petersen, lektor i systematisk teologi vid DBI (Dansk Bibel Institut) i Köpenhamn bidrar med det första danska bidraget i *Theofilos* historia. Jakob Olson, också DBI, gör detsamma i *forum*. För detta är vi i redaktionen mycket glada och hoppas på mer av samma slag i framtiden. Båda skriver om Kirkegaard (det är 200 sedan hans födelse i år). Petersen gör en konstruktiv närläsning av Kirkegaards uppfattning om självkärleken i sin artikel med utgångspunkt i *Kjerlighedens Gjerninger*. Olson behandlar frågan om tro och vetande i Kirkegaard och argumenterar för att Kirkegaard inte är den fideist som han ofta beskrivs som.

Till sist i *academia* beskriver Magne Supphellen, professor i ekonomi vid Hauge School of Management (och ansluter därmed till Lejons ämne) ett ramverk byggt på tidigare studier om hur religion kan påverka individers och grupperns förhållande till näringsverksamhet och arbete. Supphellen diskuterar hur den klassiskt kristna tanken om att Gud kallar människan att engagera sig i arbete och näringsverksamhet ger bättre förutsättningar än belönings- och fatalistiska ideologier.

forum inleds med ett symposium innehållande två artiklar av N.T. Wright, tidigare biskop i Durham, Skottland, och nu professor i Nya testamentet och tidig kristendom vid St. Andrews universitet i Skottland och Gary Habermas, professor i

apologetik och filosofi vid Liberty University i Lynchburg, Virginia. Vi ser det som en stor förmån att ha med två så internationellt erkända teologer och är tacksamma till utgivarna för att vi får reproducera tidigare utgivet material. Den direkta anledningen till att vi tar in deras artiklar är att de båda besökte Sverige under hösten för att i olika sammanhang (bl.a. Theofil och apologia) tala om uppståndelsen. Tomas Bokedal, lektor i NT vid University of Aberdeen, skriver utifrån sin expertis en replik om värdet av Wrights och Habermas bidrag.

Därefter tidigare nämnde Jakob Olsens Kirkegaard-artikel om tro och vetande och sedan två kulturella texter om film. Bjørn-Are Davidsen skriver om Tolkiens *Hobbit* och Martin Ricksand om tre aktuella filmer av Woody Allen. Till sist, reflekterar Espen Ottosen över några av vår tids kristna filosofer efter sitt besök på filosofiska institutionen vid Biola University (USA).

Med detta och ännu mer att läsa i *nota bene!* och *biblos* önskar vi alla läsare en välsignad jul och gott nytt år!

Tolle lege!

Stefan Lindholm
Redaktör
red@theofilos.nu